

Vandringen fra advokatbranchen til offentlig ansættelse

Når ansatte advokater og advokatfuldmægtige skifter til offentlig ansættelse, så er det primært på grund af uforenelighed mellem familieliv og ansættelse samt for lang arbejdstid. Desuden er det for kvindernes vedkommende afgørende, at lønvilkårene under barsel er for dårlige. Det viser en undersøgelse, som DJØF netop har foretaget.

Undersøgelsens resultater

I løbet af 1997 og 1998 er der i DJØF's medlemsregister registreret 74 skift fra Foreningen af advokater og advokatfuldmægtige til offentlig ansættelse. 43 er skiftet fra en stilling som advokatfuldmægtig, mens 31 er skiftet fra en stilling som ansat advokat. Det svarer til, at der i gennemsnit er 4,8 procent af advokatfuldmægtigene og 2,8 procent af de ansatte advokater, der "vandrer" fra advokatbranchen til offentlig ansættelse om året. Det er således fortrinsvis advokatfuldmægtige, der skifter til de offentlige.

Der er forholdsvis flere kvinder end mænd, der "vandrer" fra advokatbranchen til det offentlige. 44 af de mobile var kvinder, mens 30 var mænd. Det indebærer, at der årligt er 5,5 procent af kvinderne og 2,5 procent af mændene, der skifter til det offentlige.

Omkring 80 procent af FAAF'erne, der "vandrer" til det offentlige, ansættes i staten, mens de sidste 20 procent ansættes i den kommunale sektor. Hver tredje af de der skifter til staten ansættes under Justitsministeriet ressort blandt andet som politi- og dommerfuldmægtige.

For at få belyst årsagerne til mobiliteten er der udsendt et spørgeskema til de 71, som er vandret fra advokatbranchen til offentlig ansættelse og stadig er i beskæftigelse. Spørgeskemaet indeholder spørgsmål om hovedårsagerne til skiftet.

50 besvarede spørgeskemaet, hvilket giver en besvarelsesprocent på 70. Svarprocenten blandt mænd var 84, mens 60% af kvinderne har besvaret skemaet.

Advokatfuldmægtiges og ansatte advokaters hovedårsager

I tabel 2 er vist henholdsvis advokatfuldmægtiges og ansatte advokaters hovedårsager til skiftet til det offentlige.

Der er forskelle på, hvad advokater og advokatfuldmægtige har anført som hovedårsager til skiftet. Den lange arbejdstid og det forhold, at familieliv og ansættelse i advokatbranchen er svært at forene, har dog spillet en væsentlig rolle i forbindelse med skiftet både blandt advokater og advokatfuldmægtige.

Tabel 2

Årsager til skift fra FAAF til offentlig ansættelse fordelt efter stilling før skift

Hovedårsager til skift	Ansatt advokat før skift		Adv.fuldmægtig før skift		Alle	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
1. Løn- og ansættelsesvilkår i advokatbranchen ikke konkurrencedygtige	2	8%	4	16%	6	12%
2. Lønvilkår under barsel var for dårlige	8	32%	5	20%	13	26%

3. Familieliv og ansættelse i advokatbranchen svært forenelige	12	48%	13	52%	25	50%
4. Pga. arbejdsvilkårene kunne arbejdet ikke udføres i den kvalitet jeg ønskede	9	36%	8	32%	17	34%
5. Arbejdstiden for lang	12	48%	11	44%	23	46%
6. Andre årsager betinget af arbejdsvilkårene	7	28%	6	24%	13	26%
7. Karrieremuligheder ikke tilfredsstillende	0	0%	3	12%	3	6%
8. Jobbet svarede ikke til mine forventninger	5	20%	2	8%	7	14%
9. Lyst til at prøve noget andet	8	32%	9	36%	17	34%
10. Andet	6	24%	4	16%	10	20%

Bemærk. Der var mulighed for at sætte flere krydser, derfor summerer procentangivelsen ikke til 100

Kvinder og mænds hovedårsager

Tabel 1 viser henholdsvis kvinder og mænds hovedårsager til vandrigen.

Tabel 1
Årsager til skift fra FAAF til offentlig ansættelse fordelt efter køn

Hovedårsager til skift	Kvinder		Mænd		Alle	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
1. Løn- og ansættelsesvilkår i advokatbranchen ikke konkurrencedygtige	4	17%	2	8%	6	12%
2. Lønvilkår under barsel for dårlige	13	54%	0	0%	13	26%
3. Familieliv og ansættelse i advokatbranchen svært forenelige	11	46%	14	54%	25	50%

4. Pga. arbejdsvilkårene kunne arbejdet ikke udføres i den kvalitet jeg ønskede	9	38%	8	31%	17	34%
5. Arbejdstiden for lang	14	58%	9	35%	23	46%
6. Andre årsager betinget af arbejdsvilkårene	6	25%	7	27%	13	26%
7. Karrieremuligheder ikke tilfredsstillende	0	0%	3	12%	3	6%
8. Jobbet svarede ikke til mine forventninger	4	17%	3	12%	7	14%
9. Lyst til at prøve noget andet	6	25%	11	42%	17	34%
10. Andet	7	29%	3	12%	10	20%

Bemærk. Der var mulighed for at sætte flere krydser, derfor summerer procentangivelsen ikke til 100

Som det fremgår, er det særligt det forhold, at familieliv og ansættelse i advokatbranchen er svært at forene samt den lange arbejdstid, der angives som den hyppigste årsag til skiftet. Især kvinderne er utilfredse med den lange arbejdstid, således har 58 procent af kvinderne og 35 procent af mændene angivet arbejdstiden som en årsag til skiftet. Ifølge FAAF's lønstatistik 1998 er den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid for mænd 48 timer (inkl. frokostpause), mens kvinderne i gennemsnit arbejder 46 timer om ugen.

54 procent af kvinderne angav, at for ringe barselsvilkår var en af årsagerne til skiftet, mens ingen mænd skiftede af den grund. Ifølge FAAF's lønstatistik 1998 havde 53 procent af de kvinder, der rent faktisk havde afholdt barselsorlov, indgået aftale om fuld løn under barsel, 18 procent havde aftalt fuld løn i en del af perioden, mens de resterende 29 procent ikke havde indgået en aftale, der stiller dem bedre end funktionærlovens regler.

Blandt mændene er der en markant større andel, der har angivet ønsket om at prøve noget andet som en af hovedårsagerne til skiftet, end blandt kvinderne. 42 procent af mændene og 25 procent af kvinderne har angivet dette som en af årsagerne til vandringeren.

Spørgsmålene kan samles i to kategorier. Hovedårsagerne 1-6 knytter sig til arbejdsvilkårene i advokatbranchen, mens hovedårsagerne 7-10 er andet end arbejdsvilkårene. For 46 procents vedkommende er grunden til skiftet kun relateret til arbejdsvilkårene i advokatbranchen. For knap hver fjerde skal årsagen til skiftet findes i andre faktorer end arbejdsvilkårene, mens de sidste 30 procent både angiver arbejdsvilkårene i branchen og andre årsager som grund til at de er skiftet. Kvinderne er i højere grad end mændene skiftet pga. arbejdsvilkårene i advokatbranchen. Således angiver 83 procent af kvinderne at arbejdsvilkårene var en af hovedårsagerne til skiftet, mens andelen blandt mænd er 69 procent.